

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΑΩΝ

ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ Μ' ΕΝΑ ΚΑΚΟ

(Βενεζουελινό παραμύθι)

ΤΗ Βενεζουέλα λένε την παροιμία: «Ένα καλό πληρώνεται μ' ένα κακό», και σχετικά μ' αυτή την παροιμία, υπάρχει κι' ο έξης θρύλος:

Μιά μέρα, ένας φαραός είχε ρίξει τα δίκτυα του στο ποτάμι και τραβούσε μ' όλη τη δύναμή του τα ζουπιά για να φτάσει γρήγορα στην όχθη. Μά ξαφνικά ο ποταμός εφούσκωσε, όπως φουσκώνουν σφήνες οι ποταμοί της Νοτίου Αμερικής, όταν αλλοιωθούν, εφούσκωσε τα χορδιά τους στις όχθες και παρέσυρε, ότι βήριζε μπροστά του.

Σ' ένα κομμάτι γης, πούχε παρασύρει και τα τραβούσε προς τη θάλασσα, είχε καταφέρει κι' ένα φειδί, για να γλυτώσει από το πνίξιμο. Μά εγλύτωσε προσωρινά μόνο, γιατί στη στεριά δέν μπορούσε να βγή, αφού δέν ήξερε κολύμπι. Θά φορούσε, λοιπόν, έχει πάνω στο μικρό κομμάτι της γης από την πέινα. Καθόταν λοιπόν κουλουριάσιμνο και ανησυχισμένο, όταν είδε εκεί κοντά τη βάρκα του φαραά.

- Νά ή σωτηρία μου! εσκέφτηκε το φειδί, κι' εφώναξε:
- Αί, φαραά!
- Τί με θέλεις; απάντησε ανήσυχος ο φαραός.
- Δέν με παίρνεις, καίμμενε, στη βάρκα σου, να με βγάλεις έξω στην όχθη;

—Γίνεται κι' αυτό... απάντησε ο φαραός, αφού σκέφτηκε λίγο. Εξύγωσε λοιπόν τη βάρκα, το φειδί επήδησε μέσα, ο φαραός ξανάπιασε τα ζουπιά και σε λίγο εφτασαν στην όχθη. Ο φαραός βγάλει το φειδί στη γη κι' επήγε να ξαπόλυθη, γιατί ήταν κουρασμένος. Μά το φειδί του εφώναξε:

—Αί, φαραά, πού πάς; Πεινάω και θά σε φάω... Κάνε λοιπόν την προσευχή σου, πριν πεθάνεις...

—Καταραμένο έρπετό! τού είπε εζπληκτός, αγανακτισμένος και τρωματισμένος ο φαραός. Έγώ σου έσωσα τη ζωή και σύ θες να με φάς;... Έτσι δείχνεις εσύ την ευγνωμοσύνη σου;

Τό έρπετό του απάντησε:

—Έρπεις, φαραά, τί λέει ή παροιμία; Ένα καλό πληρώνεται μ' ένα κακό». Έτσι λοιπόν είνε και τό σωστό, να σε φάω.

Ο άνθρωπος τά χρείστηκε και βλαστημήσε την ώρα που έκαμε τό καλό στο φειδί. Μά άρχισε ύστώσο να προσπιλή να μαλακώσει την καρδιά του έρπετου:

—Φίλε μου, τού είπε, δίχρη έχεις, τά λόγια σου στάζουν σοφία. Μά γιατί να

τοφ άτχου καλόγερου. Κι' εκείνος, χαμογελώντας πειά με θωμαθεντική εγφραση, υπομοίωσε κάτι, σταμάτησαν ή φωνές άπέσως, κι' έπειτα έφριξε στα ιδρωμένα κα χλωμά πρόσωπά μας τη θωμαθεντική πατιά του...

... Μά ένω τόν κιντάζαμε εύλαβικά, τρομοκρατημένοι απ' την ύπερφυσική δύναμή του, έξαφνα άνοιξε ή πόρτα του κελιού και φάνηκε στό κατοφλή, κάτωχος, ο σπιτικός καλόγερου. Έφριξε στον τρώαννό του μιά ματιά άνέγκραστο μίσους, και ρίχτηκε κατεπάνω του να τόν εσφίση, οφρλιάζοντας: «Καταραμμενε Σατανά, θά σου στρίψω τό λαούγγι... Έκανε κι' ο Πανάγαθος τό θαύμα Του, και μου χάρισε τη δύναμη να σε κομματιάσω στη στιγμή!...»

... Και άρχισε να τόν κνηγάη...

... Μπρός ο ξαφνικά τρομοκρατημένος πνευματιστής και ξοπίσω του ο αφρισμένος καλόγερου, άθήχαν στο σοτάδι της νύχτας και μέσα στα άγρια αυτά κατασάβραχα, δίχως ποτέ μας πειά να τους ξαναδώμε στα μάτια μας...

Ήταν πειά όλοφάνερο, πώς ήσαν από πριν συνεννοημένοι οι δύο εκείνοι τσαρλατάνοι, για να μάς φάνε τά λεπτούλια μας, γιατί ο διαβολοκαλόγερου εκείνος πήρε μαζί του τη σακκοδία με τά πέντε μας κολόφραγκα!...»

Ο μάιτρο Μουτόν έσκασε στα γέλια, πού τόν τράνταξαν ώρα πολλή, δίχως διακοπή καμιά. Μά βλέποντας ύστερα τό θλιμμένο πρόσωπο του άξιολύπητου πελάτη του, σοβαρεύτηκε κι' είπε:

—Και τώρα τί θέλεις από μένα, αγαπητέ μου;

—Νά... Θέλω να ιδώ τί λέει ο νόμος... Και πώς θά ξαναπαρώ τά λεπτά μου!... άποκρίθηκε κλαιμαρικά ο άμοιρος πελάτης.

Κι' ο μάιτρο Μουτόν, τού απάντησε ορθά-ζουτά:

—Ο νόμος λέει, αγαπητέ μου, πώς είσαι ο βασιλεύς τών ήλιθίων...

Κι' όταν ο βασιλεύς τών ήλιθίων χάνει με τέτοιον τρόπο τά λεπτά του, ποτέ του δέν τά ξαναβρίσκει!...

φάς έμένο;... Νά, δύο θήματα πού τέρα από δω, θά βρής λαγούς, κουνέλια, κατσίκια, ότι κενήρη αγαπάει ή ζωσή ψυχή σου, με νόστιμο ζρέας κι' όχι σαν τό δικό μου, πού θάνα σπληρό και δυσκολοζώνετο...

Τό φειδί άκουσε με ύπομονη ως τό τέλος τά λόγια του βαρκαήρη, και στο τέλος τού είπε μαλακά:

—Φιλαράό μου, τό καταλαβαίνεις και σύ... Είσαι καταδικασμένος από την παροιμία, δηλαδή από τη φράση τών τραγμάτων, μόνο μην άργεις, κάνε την προσευχή σου...

Την κρίσιμη εκείνη στιγμή έπέρασε από κεί μιά άλεπού, πού γλυτώνοντας κι' αυτή από την πλημμύρα, έτρεξε ανήσυχη να ιδή τί είχε άπογινή ή οισογένειά της. Τό φειδί, πού την είδε πρώτο, την εφώναξε:

—Κω' άλεπού, τού λόγου σου ποίσα σοφή, έλα μιά στιγμή έδώ...

Η άλεπού εζύγωσε με προσήλαξι κι' εφώησε τί την ήθελαν.

—Νά, κω' άλεπού, είπε τό φειδί. Τού λόγου του από δω, ο φαραός, μούκανε τη χάρι και μ' έβγαίε στη στεριά, σώζοντάς μου τη ζωή. Έγώ, για πληρωμή, θέλω να τόν φάω, και τού λόγου του τού φαίνεται παράξενο. Βγάλε, λοιπόν, τη σοφή σου κρίση...

—Μιά στιγμή, καλό μου φειδί, είπε σκεπτική και σοβαρή σαν δικαστής, ή άλεπού. Έκατάλαβε την ύπόθεσι, μιά πριν βγάλω άπόφρασι, πρέπει να γίνη, όπως λέμε έμεις οι δικαστές, «αναπαράστασι της πράξεως»...

—Μά γιατί, δέν πιστεύεις δηλαδή πως ο φαραός μ' έβγαλε με τη βάρκα του στην όχθη;

—Πώς δέν πιστεύω! Πιστεύω, μιά ή διατεπόσεις τού νόμου, βλέπεις, φίλε μου, έτσι είνε. Αν λοιπόν δέν βιάζεστε, αναπαραστήστε την πράξι, να βγάλω σωστή άπόφρασι πού να μην παίρνη έφρασι...

—Έστω, είπε τό φειδί... Ψαρά, πάρε με στη βάρκα να με πιάς και να μ' άφήσης εκεί πού με βρήκες, κι' ύστερα να με ξαναπαρήσει και να με φάης έδώ, μπρός στον κω' ζουτή...

Ο φαραός, τρέμοντας, πήρε τό φειδί στη βάρκα και λάμνοντας τό πήγε και τ' άφησε στο κομμάτι της γης στη μέση τού ποταμού. Τό φειδί ξαπλώθηκε στη χλόη κι' εφώναξε στην άλεπού:

—Νά έτσι, έδώ ήμουν... Τώρα θά με πάρη ο βαρκαήρης να με φέρη αύτ'ού...

—Μιά στιγμή, εφώναξε ή άλεπού, άφρισε τόν φαραά νόθη έδώ κοντά να τού πω κάτι:

—Καλά, άς έρθει! είπε τό φειδί, και κουλουριάστηκε στη χλόη, περμιένοντας.

Όταν ο φαραός άπομακρύνθηκε από τό φειδί κι' εζύγωσε στην όχθη, ή άλεπού τού είπε:

—Βρε βλάκα φαραά, άφρισε τό φειδί να φοφήσει εκεί πού είνε...

Ο φαραός, πού δέν είχε αντίληφθη άμείσως, τό έξεντο τέγνασμα, έκατάλαβε τέλος πάντων, κι' είπε στην άλεπού:

—Μ' έσωσες, αγαπητή μου άλεπού, μ' έσωσες από τη φρομακήρη άχαριστία τού φειδιού... Μά έγώ δέν είμαι άχάριστος. Σού χρωστώ τη ζωή. Πήγαμε λοιπόν στη γυναίκα μου, έδω άλεπού, έχοντας πελοίθησι στο δίχρη της, εζήησε την καρφα φραού να της πη τί έτρεξε και να πάρη τις κόττες, ή γυναίκα τού φαραά εβγήκε μ' ένα κοντόξυλο στο χέρι και της σακάτησε τά πλευρά!...

Έτσι ή καίμμενη ή άλεπού, μόλις και μετά βίας εγλύτωσε, τρέχοντας κούτσα-κούτσα.

Σάν εμάκρυνε από τό χωριό κι' εγλύτωσε, στάθηκε κι' είπε με τό νόυ της: «Τό φειδί είχε δίχρη. Ένα καλό πληρώνεται μ' ένα κακό. Ο φαραός έσωσε τη ζωή τού φειδιού, κι' εκείνο ήθελε να τόν φάη. Έγώ έσωσα τη ζωή τού φαραά, κι' εκείνος μ' έστειλε στη γυναίκα του να με σκοτώση. Τό κεφάλι μου πού κάνει τό σοφό, ήθελε σπάσιμο, κι' όχι τά πλευρά πού μούσασε ή φαραά...»

